

VEDECKOVÝSKUMNÁ A UMELECKÁ ČINNOSŤ NA FASTU V ROKU 2013

Prehľad najdôležitejších udalostí v oblasti vedy, výskumu a umeleckej činnosti fakulty

Fakulta architektúry zorganizovala v roku 2013 na svojej pôde III podujatí, v rámci ktorých prezentovala výsledky vedeckej a umeleckej činnosti svojich pracovníkov v konfrontácii so špičkovými odborníkmi zo zahraničia. Ako najvýznamnejšie možno medzi nimi vyzdvihnúť medzinárodné **vedecké kolokvium Aktuálne otázky stredoeurópskej architektonickej historiografie**, ktoré sa na pôde FASTU uskutočnilo vo februári 2013 pod záštitou European Architecture Historian Network. V rámci podujatia vystúpili popredné osobnosti európskej architektonickej historiografie ako Rudolf Klein, Mariann Simon, Ana-Maria Zachariade, Carmen Popescu a ďalší. V marci 2013 sa na pôde FASTU uskutočnila premiérová **vedecká konferencia s medzinárodnou účasťou Transtechdesign, ktorá v rámci projektu „Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK“** prezentovala výsledky výskumu v oblasti dizajnu z univerzitných pracovísk v Čechách a na Slovensku. Súčasťou konferencie bola aj súborná výstava študentských prác študijného odboru Dizajn.

Ďalším významným medzinárodným podujatím, ktoré zorganizovali pracovníci FASTU bol medzinárodný **workshop Reworking modern movement**, ktorý sa konal v novembri 2013 za účasti študentov a pedagógov z technickej univerzity vo Frankfurte, Technickej univerzity v Miláne, Katolíckej univerzity v Leuven a Akadémie umení v Taline.

Vo výstavnom priestore Fakulty architektúry boli v akademickom roku 2012/2013 realizované viaceré výstavy, medzi ktorými vyniká výstava súborného diela trojice pozoruhodných slovenských architektov 20. storočia Konček Skoček Titl realizovaná v máji 2013.

Pracovníci FASTU reprezentovali výsledky svojej tvorivej činnosti na viacerých významných medzinárodných podujatiach. Spomeňme aspoň **výstavu Michal Milan Harminc – Builder and Architect – The Life and Work of the Nestor of Slovak Architecture / Michal Milan Harminc – architekt a staviteľ**. Život a dielo nestora slovenskej architektúry (J. Pohaničová) v rámci Architecture week 2013 v Prahe v dňoch 23. 9. – 20. 10. 2013.

Pohaničová, J.: Michal Milan Harminc – architekt a staviteľ. Život a dielo nestora slovenskej architektúry, výstava Architecture week 2013, Praha

Ďalšou významnou výstavou bola medzinárodná putovná expozícia Wolfgang Haipl – „**Das Material ist Unschuldig**“, ktorá sa v spolupráci s Hofmobiliendepot uskutočnila v Moebel Museum Wien v termíne 16.10 – 1.12 . 2013 (D. Kočlík, V. Kotradyová). Výsledky umeleckej činnosti pracovníkov FASTU v oblasti dizajnu sústredené v projekte **Flowers for Slovakia** boli prezentované v rámci celého radu prestížnych medzinárodných podujatí, ako napríklad Design Week v Prahe, Design Festival 2013 v Lodži alebo v sekcii Talents frankfurtského medzinárodného veľtrhu (M. Lipková, P. Olah). Projekt Flowers for Slovakia bol súčasne nominovaný na niekoľko medzinárodných ocenení. Spomeňme aspoň nomináciu na Cenu šéfredaktorov Designbloku 2013 ako mimoriadny čin roka mimo kategórie a nomináciu na cenu Czech Grand Design 2013. Výsledky výskumu v študijnom odbore krajinná architektúra prezentovali zamestnankyne fakulty na medzinárodnej výstave “Contemporary landscape architecture in Visegrad countries” http://clav4.sak.org.pl/?page_id=486

Fakulta architektúry STU usporiadala, resp. sa podieľala na usporiadaní viacerých významných vedeckých a umeleckých podujatí na Slovensku. Najvýznamnejšie spomedzi nich bola **medzinárodná vedecká konferencia Progres techniky v architektúre**, ktorá sa konala v Tatranskej Kotline v septembri 2013 (J. Ilkovič, Ľ. Ilkovičová) a predstavovala významnú platformu na výmenu poznatkov a skúseností v oblasti vedeckej práce a vzdelávania stavebných disciplín a metodiky implementácie nových poznatkov do pedagogickej praxe.

Pracovníci fakulty architektúry boli zároveň aktívny v oblasti umeleckej činnosti. Dohromady v CREUČ evidovali 59 závažných, 109 menej závažných a 61 ostatných umeleckých výkonov. Spomeňme aspoň najvýznamnejšie, medzi ktoré patrí návrh a realizácia budovy Kunsthalle v Košiciach v rámci projektu

Košice hlavné mesto kultúry 2013 (J. Furdík, I. Mečiar), návrh a realizácia pravoslávneho chrámu sv. Rastislava v Bratislave (M. Andráš), návrh obnovy a dostavby budovy Slovenskej národnej galérie v Bratislave (M. Kusý, P. Paňák) ako aj realizácia monumentálneho svetelného sochárskeho objektu Sky v átriu ústredia Slovenskej sporiteľne (B. Kubinský v spolupráci s M. Kubinskou).

Furdík, Juraj - Mečiar, Ivor a kol.: Prestavba starej krytej plavárne na Halu umenia - Kunsthalle v Košiciach v rámci projektu Košice EHMK 2013.

Kubinský, Bohuš – Kubinská, M.: svetelný sochársky monumentálny objekt SKY, átrium SLSP, Bratislava.

Viacere z týchto diel boli pritom ocenené v domácich alebo medzinárodných architektonických prehliadkach, ako napríklad Rekonštrukcia horárne vo Vyšnej Boci (Š. Polakovič), ktorá získala ocenenie SKA CEZAAR 2013, Rodinný dom v Rusovciach (M. Jančok), ktorý bol nominovaný na európsku cenu za architektúru Mies van der Rohe Award alebo Cassovar v Košiciach (L. Závodný) nominovaný na ceny CEZAAR 2013 a Stavba roka 2013. Zamestnanci fakulty boli úspešní aj v celom rade architektonických súťaží, spomedzi ktorých spomeňme aspoň 1. cenu v súťaži na výtvarno-priestorové riešenie Kunsthalle v Bratislave (Š. Polakovič), 2. cenu v súťaži na kostol Božieho milosrdenstva (A. Botek, P. Paulíny) alebo 2. cenu v súťaži na rekonštrukciu areálu Múzea antická Gerulata v Rusovciach (V. Šimkovič, M. Žitňanský, L. Dubeňová).

Diskusie o monografiách

V roku 2013 pokračoval špecializovaný program na prezentáciu výsledkov monografického výskumu na Fakulte architektúry STU. Knižnica aj tento rok participovala na organizovaní ďalších 2 atraktívnych panelových diskusií. Knižné publikácie v študovni knižnice prezentovali: teoretička architektúry Monika Mitášová, autorka diela „Oxymoron a pleonasmus“ a docentka Henrieta Moravčíková, vedúca autorka publikácie „Moderné a/alebo totalitné v architektúre 20. storočia na Slovensku“ s ďalšími spoluautormi a recenzentmi knihy.

Stála expozícia architekta Emila Belluša

Od roku 2013 je v knižnici vo výstavných vitrínach sprístupnená stála expozícia o významnom architektovi prof. Emilovi Bellušovi s predmetmi osobného charakteru, ktoré Fakulta architektúry STU získala darom od jeho dcéry Ing. arch. Jelica Janotovej.

Knižnica FA STU získala na rok 2013 príspevok z Fondu architekta Emila Belluša vo výške 668 Eur na renováciu pôvodnej bellušovskej vitríny. Zrenovovaná vitrína je umiestnená v samostatnej študovni knižnice.

Informácie o výskumnej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokej školy

V rámci výskumnej činnosti realizovanej na FASTU treba vyzdvihnúť pozoruhodné výsledky niektorých medzinárodných a domácich výskumných projektov. V akademickom roku 2012/2013 sa zamestnankyniam fakulty združeným v rámci laboratória univerzálneho navrhovania podarilo zapojiť do medzinárodnej výskumnej siete COST v rámci Akcie TU1204 People Friendly Cities in a Data Rich World (L. Rollová). Medzi ďalšie významné výsledky medzinárodných projektov možno v uplynulom roku považovať publikácie, Joklová, Viera – Bacová, Andrea: Effective housing. Methodical concepts for urban and architectural housing design, in OIKODOMOS – Innovating, Housing, Learning, pp.198 – 209, publication of the LLP project Oikodomos – a virtual campus to promote the study of dwelling in contemporary Europe, Hogeschool voor Wetenschap en Kunst afd Sint Lucas, Ghent, 2013. a Verbeke, Johan – Ooms, Tomas – Joklova, Viera: Effective housing. Joint workshop, in OIKODOMOS – Innovating, Housing, Learning, pp.168 – 199, publication of the LLP project Oikodomos – a virtual

campus to promote the study of dwelling in contemporary Europe, Hogeschool voor Wetenschap en Kunst afd Sint Lucas, Ghent, 2013, ktoré vznikli v rámci projektu OIKOnet - A global multidisciplinary network on housing research and learning“, Erasmus LLP projekt, 539369- LLP-1-2013-1-ES-ERASMUS-ENW, 10/2013 - 09/2016.

V rámci projektov podporovaných domácimi agentúrami to boli najmä výsledky projektu APVV-0469-11 Interiérový dizajn ako prostriedok prevencie a liečenia civilizačných chorôb, prezentované na medzinárodných aj domácich konferenciách (KOTRADYOVÁ, Veronika: Visuelle und haptische Authentizität der Holzoberfläche. in: 11 Internationales Branchenforum fuer Frauen (IBF 2013) des Holzbaus und Innenasubaus, Kurhaus Meran, 22. októbra 2013, Block D: INNENausbaus; KOTRADYOVÁ, Veronika - PETELEN, Ivan - ŽŮŽIOVÁ, Zuzana: Interiérový dizajn a jeho súvislosť s civilizačnými chorobami, In: TRENDY V NÁBYTKÁŘSTVÍ A BYDLENÍ, Mendelova univerzita v Brne, 2013 ako aj KOTRADYOVÁ, Veronika - PETELEN, Ivan - ŽŮŽIOVÁ, Zuzana: Civilizačné ochorenia a interiérový dizajn, In: INTERIÉR 2013 : prednáška na konferencii s medzinárodnou účasťou, FA STU Bratislava 26.-27. september 2013.).

Za najvýznamnejší výsledok projektu VEGA 1/0417/11 M. M. Harminc – od historizmov k moderne a funkcionalizmu (J. Pohaničová) treba považovať dve rozsiahle príspevky vo vedeckých časopisoch evidovaných v SCOPUS Pohaničová, Jana - Buday , Peter: Adalékok egy alapító életművének ismeretéhez: adatok Harminc M. Mihály Budapesti építészeti irodájának tevékeységéről (1897-1916). Építés - Építészettudomány 41, 2013, kötet, 1-2. szám, p. 115-144. a Pohaničová, Jana: Štýlové variácie v komornom prevedení: rodinné hrobky v diele Michala Milana Harminca. Architektúra a urbanizmus 47, 2013, č. 1-2, s. 107-121.

Informácie o projektoch podporovaných z domácich grantových schém

V roku 2013 sa na FA STU realizovalo celkom 33 projektov podporovaných z domácich grantových schém. Na vedeckú a výskumnú činnosť bolo zameraných 6 projektov. Z toho 3 prebiehajúce projekty podporovala VEGA, 1 projekt KEGA a 2 projekty APVV. Na umeleckú a tvorivú činnosť bolo zameraných 27 projektov, z toho 4 projekty MKSR, 15 projektov FAEB, n.o., 8 projektov z rôznych domácich grantových schém. (tab. 19 a 20).

Pracovníci FA STU sa roku 2013 uchádzali o grantovú podporu v rámci všeobecnej výzvy APVV VV-2012 podaním 3 projektov pod vedením FA STU a 2 projektov v pozícii partnera projektu, z ktorých jeden pod vedením FA STU bol schválený. V rámci VEGA sa uchádzalo o podporu 6 projektov, z ktorých v roku 2013 bol schválený a financovaný jeden. V rámci KEGA sa uchádzali o podporu 3 projekty, z ktorých v roku 2013 nebol žiaden schválený na financovanie. V roku 2013 prebiehala realizácia 3 projektov VEGA a 1 projektu KEGA. Grantové systémy Ministerstva kultúry SR, Dotácie 2013 podporili v 4 projekty, ktoré boli v roku 2013 aj realizované.

V rámci podpory výskumnej, pedagogickej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti boli Fondom architekta Emila Belluša, n. o. pre rok 2013 schválené pre FA STU projekty v počte 15, z ktorých väčšina bola v priebehu roka aj realizovaná.

Na riešení projektov podporovaných z domácich grantových schém participovalo cca 90 tvorivých zamestnancov vysokej školy, z toho 15% študentov I. a II. stupňa štúdia a 10% študentov III. stupňa štúdia.

Previazanosť tém doktorandského štúdia a výskumných projektov je jednou z kľúčových podmienok realizácie doktorandského štúdia na FA STU. Účasť doktorandov na riešení výskumných projektov je jednou z podmienok absolvovania doktorandského štúdia a je zohľadnená aj v rámci kreditového systému.

Počas celého roka 2013 FA STU operatívne spolupracovala na realizácii celouniverzitného projektu v rámci výzvy ministerstva školstva (MŠVVaŠ SR), Operačný program Výskum a vývoj - Univerzitný vedecký park STU v Bratislave. Pracovníci FA STU počas roka 2013 intenzívne pracovali na príprave ďalšieho celouniverzitného projektu v rámci výzvy ministerstva školstva (MŠVVaŠ SR), Operačný program Výskum a vývoj - Univerzitný vedecký park STU v Bratislave II. Proces hodnotenia nie je ukončený.

Informácie o projektoch podporovaných zo zahraničných grantových schém

V roku 2013 FA STU ukončila realizáciu trojročného projektu EUROSAPES, program INTERREG IV C, financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ (ERDF) a začali projektové aktivity na schválenom projekte REGIOGOES v rámci programu „Creating the future“, Program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 (AT-SK), financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ (ERDF) (tab. 19 a 20).

Zo zahraničných grantových schém Life Long Learning programme bol v roku 2013 schválený projekt OIKOnet, 3-ročný medzinárodný výskumno- vzdelávací projekt, cieľom ktorého je vytvorenie medzinárodnej platformy pre štúdium súčasnej obytnej architektúry z globálnej a interdisciplinárnej perspektívy.

V roku 2013 sa Fakulta architektúry STU zapojila úspešne do programu COST -European Cooperation in Science and Technology, Transport and Urban Development (TUD). Doc. Ing. arch. Lea Rollová, PhD. bola za FA STU nominovaná ako zástupca SR do riadiaceho výboru akcie COST TUD TU1204. V príprave je ešte jedna ďalšia prístupová žiadosť do programu COST.

Transfer technológií z akademického prostredia do praxe je zabezpečovaný projektmi na základe rámcových zmlúv na vedecko-výskumnú spoluprácu so zahraničnými (hlavne českými) podnikmi. Príkladom je výskumný projekt dlhoročnej spolupráce s českým podnikom - projekt Fit2 E-CAR Volkswagen AG,38436,Wolfburg/ ŠKODA AUTO Mladá Boleslav.

Výskumná činnosť nepodporovaná z grantov

FA STU realizovala v roku 2013 vedeckú, výskumnú, umeleckú a ďalšiu tvorivú činnosť prostredníctvom projektov na základe rámcových zmlúv, celkom 19 projektov spolupráce s domácimi a so zahraničnými inštitúciami. 18 projektov domácich a jeden zahraničný. Jedná sa predovšetkým

o projektu na základe spolupráce s mestami a obcami, ktoré využívajú výskumný potenciál akademického prostredia.